

Veiligheids
beraad

Taakdifferentiatie tussen vrijwilligers en beroepsmedewerkers

Overleg Veiligheidsberaad – minister van Justitie en Veiligheid
22 februari 2021

Aanleiding en opdracht

- ▶ Reëel risico dat rechtspositie van brandweervrijwilligers in strijd is met Europese en internationale wet- en regelgeving (onderzoek Pels Rijcken, 2018).
- ▶ Behoud van vrijwilligheid binnen bestaand juridisch kader onmogelijk (onderzoek Verburg, 2019).
- ▶ Uitzonderingspositie in Europa is volgens minister van JenV geen reële en haalbare optie.
- ▶ Veiligheidsberaad en minister van JenV besluiten tot oprichting van een denktank:
“Onderzoek hoe de brandweervrijwilligers nadrukkelijk en fundamenteel zijn te onderscheiden van de beroepskrachten en breng in kaart welke mogelijke consequenties dit voor de brandweerorganisatie heeft.”
- ▶ Afgelopen 1,5 jaar met diverse partijen (w.o. de VBV) gewerkt aan de denkrichting en de consequenties.

Proces tot nu toe

- ▶ Bespreking denkrichting met Veiligheidsberaad en minister JenV (9 december 2019):
 - Vaststelling bestuurlijke koers
 - Opdracht om consequenties van de denkrichting inzichtelijk te maken voor de 25 regio's;
- ▶ Oproep aan de regio's gedaan om in gesprek te gaan met repressieve medewerkers over denkrichting.
- ▶ Schriftelijke én een geleide uitvraag in alle regio's inzake consequenties denkrichting.
- ▶ Doorontwikkelen denkrichting o.b.v. inhoudelijke sessies met regio's en opbrengsten n.a.v. schriftelijke uitvraag.
- ▶ Opiniepeiling onder alle repressieve brandweermedewerkers.
- ▶ Adviezen vanuit juridische experts inzake juridische consequenties denkrichting.

Bouwstenen van denkrichting

- ▶ Denkrichting bestaat uit vier samenhangende bouwstenen:
 - I. Verplicht en niet-verplicht als onderscheid.
 - II. Onderscheid in type repressieve brandweertaken.
 - III. Taken beroepsmedewerker zijn breder dan alleen repressieve taken.
 - IV. Opleidingsduur verschilt.

- ▶ Denkrichting is juridisch houdbaar:
 - Juridisch houdbaar onder de voorwaarde dat denkrichting wordt gezien als totaalpakket.
 - Advies is om dit gefaseerd te doen.

Inzicht in consequenties

- ▶ Denkrichting lijkt uitvoerbaar, maar met forse personele, organisatorische en financiële consequenties en juridische aandachtspunten (ATW).
- ▶ Bouwsteen I – Geconsigneerde en gekazerneerde vrijwilligers mag niet meer; omzetten naar (parttime) beroepsplekken.
 - Aandachtspunt voor juridische knelpunten m.b.t. gekazerneerde uren = arbeidstijd.
- ▶ Bouwsteen II – Vrijwilligers max. 1 specialisme en beroepsmedewerkers ten minste 3 specialismen.
 - Vakbekwaam worden en blijven in taken die niet nodig zijn, onwenselijk (blijkt ook uit reactie regio's) → voorstel tot aanpassing van eis van 3 naar 2 specialismen voor beroepsmedewerkers.
- ▶ Totale structurele meerkosten van denkrichting ingeschat op ruim 75 mln. euro per jaar.
 - Financiering als opschortende voorwaarde voor implementatie denkrichting.
- ▶ Essentieel voor praktische uitvoerbaarheid is dat voor implementatie voldoende tijd wordt genomen.

Voorstel ter bespreking (1/2)

Het Veiligheidsberaad en de minister van Justitie en Veiligheid worden gevraagd:

- ▶ Kennis te nemen van de doorontwikkelde denkrichting inzake de differentiatie van brandweertaken inclusief de consequenties hiervan;
- ▶ Uit te spreken dat – om aan vigerende wet- en regelgeving te voldoen én om het hybride stelsel bij de brandweer in stand te kunnen houden – taakdifferentiatie conform voorliggende uitwerking de meest haalbare en realistische oplossing is, onder de volgende voorwaarden:
 - De juridische knelpunten met betrekking tot de arbeidstijdenregelgeving worden opgelost;
 - Er financiële middelen (incidenteel en structureel) vanuit het Rijk ter beschikking komen om de denkrichting te implementeren;
 - Voldoende duidelijk is wat de gevolgen zijn van de voorgestelde aanpassing ten aanzien van het aantal specialismen voor beroepsmedewerkers (van drie naar twee) en in welke mate dit de ongewenste effecten beperkt;
 - Er voldoende tijd wordt genomen voor de implementatie van de denkrichting.

Voorstel ter bespreking (2/2)

Het Veiligheidsberaad en de minister van Justitie en Veiligheid worden gevraagd:

- ▶ De minister van Justitie en Veiligheid (per brief) te verzoeken om:
 - Te onderzoeken wat nodig is om voorliggende denkrichting juridisch mogelijk te maken (w.o. regelgeving op het gebied van arbeidstijden);
 - Het financieringsvraagstuk voor zowel de incidentele als de structurele meerkosten te beleggen bij nieuwe kabinet; het VB ziet dit als opschortende voorwaarde voor implementatie;
- ▶ Opdracht te geven aan de Denktank taakdifferentiatie brandweer om:
 - Op basis van de laatste inzichten de denkrichting door te ontwikkelen (inclusief de voorgestelde aanpassing van het aantal specialismen) en te komen tot een definitieve uitwerking, alsmede te onderzoeken wat de organisatorische en/of juridische mogelijkheden zijn en waar eventuele knelpunten liggen om deze in de praktijk te implementeren;
 - Te komen tot een concreet uitvoeringsplan voor het implementatietraject, inclusief tijdspad;
- ▶ De definitieve denkrichting en het uitvoeringsplan te agenderen voor de vergadering van het Veiligheidsberaad en de minister van JenV van 21 juni 2021.

Proces vanaf nu (voorstel)

- ▶ Bespreking en besluitvorming.
- ▶ Nader juridisch onderzoek t.a.v. ATW.
- ▶ Doorontwikkeling denkrichting en nader onderzoek consequenties.
- ▶ Financiering organiseren voor incidentele en structurele meerkosten.
- ▶ Vaststellen definitieve denkrichting en uitvoeringsplan (juni 2021).
- ▶ In gesprek met bonden inzake eventuele arbeidsrechtelijke consequenties van denkrichting.